

జీర్ణహర్ష కామేడ్ మారుతి

దీర్ఘకాల అనారోగ్యంతో పోరాదుతూ కామేడ్ మారుతి (74 సంవారు) 28-8-22న విజయవాడలో మరణించారు. విశాల హృదయంతో పెద్ద మనస్సున్న మనిషి కామేడ్ మారుతి. కాకినాడ ప్రభుత్వ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో ఆమె ఇంజనీరింగ్ విద్యనభ్యాసించారు. వరంగల్ రీజనల్ ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలో అధ్యాపకురాలిగా పనిచేస్తున్న కాలంలో, ఆమె ప్రగతిశీల కార్యక్రమాలలో చురుగ్గా పాల్గొనేవారు. అధికారుల నిరంకు చర్యలకు వ్యతిరేకంగా ఆమె తీవ్రంగా స్పృందించటమేగాక, రాజీలేకుండా నిలిచారు. ఆమె అనేకమందికి తన ఇంటిలో వసతి కల్పించి, అనేకమంది విద్యార్థులకు ఆత్మియంగా, ఆఖ్యాకంగా తోడ్పుడుతూ వారి చదువులకు సహకరించారు. ఆమె వారందరికి సంరక్షకురాలిగా నిలిచారు. ఒక్కమాటలో, ఆమె వారందరినీ తన సన్నిహితులుగా పరిగణించేవారు.

విష్ణువోద్యమక్రమంలో కామేడ్ డాఫుంటా వెంకటరావు, మారుతిల వివాహం జరిగింది. విద్యార్థి సంఘం రాష్ట్ర కన్సైనర్ బాధ్యతలను డాఫెంకటరావు చేపట్టగా, కామారుతి తన చదువును వదలి జిల్లా నాయకత్వం

నిర్ణయం ప్రకారం తూర్పుగోదావరి ఎజన్సీ ప్రాంతానికి ఒక కార్యక్రగా వెళ్ళింది. కొద్దిరోజుల తర్వాత ఆమె రంపచోడవరం దగ్గరలోని సోకులగూడెం వద్ద అరెస్ట్ అయ్యారు. కేసు నుండి బయటకొచ్చిన పిదప ఆమె తన చదువును కొనసాగించారు. కామావెంకటరావును పైదారాబాద్ కుట్రుకేసులో నేరారోపణజేసి, జైలు శిక్ష విధించారు. బెయిల్పై ఆయన బయటకొచ్చి తన వైద్యవిద్యను పూర్తిచేశారు. ఈ ప్రతిబంధకాల నడుమ కూడా వారు తమ రాజకీయ దృష్టధం నుండి ఏనాడూ ప్రకృతు వెళ్ళేదు. డామావెంకట్రావు గుంటూరులో వుండి ప్రజాస్ామ్య హక్కుల ఉద్యమ బాధ్యతలు తీసుకున్నారు. పార్వతీపురం, పైదారాబాద్ కుట్రుకేసులలోని నిందితులకు డిఫెన్స్ కల్పించటంలో ఆయన తీవ్రంగా శ్రమించారు. అనేకమంది కామేడ్స్కు దన్మగా నిలిచారు. కామారుతి వేగంగా అధ్యయనం చేసి, స్కూల విషయాన్ని గ్రహించగలగటంతోపాటు ఆసాధారణ జ్ఞానప్రకశక్తి కలిగి వుండేవారు. ఆమె సాహిత్యం, నవలలు, రాజకీయ గ్రంథాలు చదివేవారు.

ఆమె చిన్నవయసులోనే ఆమె తండ్రి చనిపోగా, ఆమె తల్లివద్ద, అమ్మమ్మయువద్ద వుండి పెరిగారు. స్వేచ్ఛాయుత వాతావరణంలో పెరిగి, విశాల దృక్పుధం కలిగిన ఒక బాధ్యతాయుత మహిళగా ఆమె నిలిచారు. ఆమె విష్ణువోద్యమ కార్యక్ర కాకపోయినప్పటికీ, ఆమె పాత్రను తక్కువ చేసి చూడలేదు. వారికి భాస్కర్, మల్లిక-ఇద్దరు పిల్లలు, ఆమె జీవిత భాగస్యామి డామావెంకటరావులకు ‘జనశక్తి’ గాఢమైన సంతాపాన్ని తెలియపరుస్తోంది.

★ ★ ★ ★ ★